

Briselē, 2019. gada 2. jūlijā
(OR. en)

10157/19

ECOFIN 612
UEM 215
SOC 464
EMPL 353
COMPET 493
ENV 583
EDUC 299
RECH 332
ENER 336
JAI 693
FSTR 115
REGIO 151

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	9928/19 - COM(2019) 504 final
Temats:	Ieteikums – PADOMES IETEIKUMS par Dānijas 2019. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Dānijas 2019. gada konverģences programmu

Pielikumā pievienots minētais Padomes ieteikuma projekts, kas ir pārskatīts un par ko ir panākta vienošanās dažādās Padomes komitejās, un kura pamatā ir Komisijas priekšlikums COM(2019) 504 final.

PADOMES IETEIKUMS

(...)

par Dānijas 2019. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Dānijas 2019. gada konverģences programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ¹ un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

¹ OV L 209, 2.8.1997.,1. lpp.

tā kā:

- (1) Komisija 2018. gada 21. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2019. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Tajā pienācīgi ņēma vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija pasludināja 2017. gada 17. novembrī. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes Eiropadome apstiprināja 2019. gada 21. martā. Komisija 2018. gada 21. novembrī uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1176/2011² pamata pieņēma arī brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Dānija nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats.
- (2) 2019. gada ziņojums par Dāniju tika publicēts 2019. gada 27. februārī. Tajā tika izvērtēts, kā Dānija īstenojusi tai adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma 2018. gada 13. jūlijā³, turpmākie pasākumi, kas veikti pēc tai adresētajiem ieteikumiem, kuri pieņemti iepriekšējos gados, un Dānijas virzība uz stratēģijas "Eiropa 2020" valsts mērķu sasniegšanu.
- (3) Dānija savu 2019. gada valsts reformu programmu iesniedza 2019. gada 15. martā un 2019. gada konverģences programmu – 2019. gada 10. aprīlī. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

³ OV C 320, 10.9.2018., 16. lpp.

- (4) Attiecīgie valstij adresētie ieteikumi ir ņemti vērā, plānojot Eiropas strukturālos un investīciju fondus ("ESI fondi") 2014.–2020. gada periodam. Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 ⁴ 23. pantā, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt tās partnerības nolīgumu un attiecīgās programmas un ierosināt grozījumus, ja tas ir vajadzīgs, lai palīdzētu īstenot attiecīgos Padomes ieteikumus. Sīkāku informāciju par minētā noteikuma izmantošanu Komisija ir sniegusi norādēs par to, kā piemērojami pasākumi, kuri ESI fondu efektivitāti saista ar pareizu ekonomikas pārvaldību.
- (5) Dānija šobrīd ir Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvajā daļā. Valdība savā 2019. gada konverģences programmā plāno panākt nominālo deficītu 0,1 % apmērā no iekšzemes kopprodukta (IKP) 2019. un 2020. gadā. Pamatojoties uz pārrēķināto strukturālo bilanci ⁵, vidēja termiņa budžeta mērķis – strukturālais deficīts 0,5 % apmērā no IKP – joprojām tiek pārsniegts visā programmas periodā līdz 2025. gadam. Saskaņā ar 2019. gada konverģences programmu ir sagaidāms, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2019. gadā samazināsies līdz 33,4 % no IKP un 2020. gadā saglabāsies stabila, bet pēc tam līdz 2025. gadam tā palielināsies līdz 37,8 %. Minēto budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs programmas periodā ir ticams. Pamatojoties uz Komisijas 2019. gada pavasara prognozi, sagaidāms, ka strukturālajā bilancē tiks reģistrēts pārpalikums 0,9 % apmērā no IKP 2019. gadā un 1,0 % apmērā no IKP 2020. gadā – tādējādi tiktu pārsniegts vidēja termiņa budžeta mērķis. Riski ir saistīti ar ieņēmumu samazinājumu, ko izraisa svārstīgi komponenti, jo īpaši pensiju peļņas nodoklis. Kopumā Padome uzskata, ka saskaņā ar prognozēm Dānija 2019. un 2020. gadā atbildīs Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumiem.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

⁵ Cikliski koriģētā bilance, atskaitot vienreizējus un pagaidu pasākumus, kuru Komisija pārrēķina, izmantojot vispārpieņemtu metodoloģiju.

- (6) Dānijas pētniecības un inovācijas sistēmai ir raksturīgs augsts ieguldījumu līmenis, spēcīga cilvēkresursu bāze un zinātnes izcilība. Tomēr Dānijas pētniecības un inovācijas vidē ir koncentrēts salīdzinoši neliels skaits tādu dalībnieku kā lielie uzņēmumi un fondi – galvenokārt farmācijas un biotehnoloģijas nozarēs – , kas padara pētniecības un inovācijas sistēmu potenciāli neaizsargātu pret ārējiem satricinājumiem. Tāpēc šķiet, ka ir iespējams veikt uzlabojumus, veicot ieguldījumus izteikti inovatīvu uzņēmumu izvēršanā.
- (7) Lai Dānijā veicinātu ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, svarīgi ir nodrošināt darbaspēka piedāvājumu demogrāfisku un tehnoloģisku pārmaiņu laikā un risināt darbaspēka, jo īpaši kvalificētu darbinieku un IKT speciālistu, trūkuma problēmu. Reformas un ieguldījumi, kas uzlabo profesionālās izglītības un apmācības pievilcību un tādējādi palielina līdzdalības profesionālajā izglītībā un apmācībā rādītājus, varētu pozitīvi ietekmēt kvalificētu darbinieku piedāvājumu. Šo problēmu varētu risināt arī ar pastāvīgiem ieguldījumiem pieaugušo izglītībā, mūžizglītībā un digitālajās prasmēs. Turklāt lietderīgi būtu koncentrēties uz atstumto un nelabvēlīgā situācijā esošo grupu labāku integrāciju darba tirgū. Tas jo īpaši attiecas uz jauniešiem ar zemu izglītības līmeni, migrantu izcelsmes personām, cilvēkiem ar ierobežotu darbaspēju un invaliditāti. Turklāt problēma joprojām ir migrantu izcelsmes bērnu izglītības rādītāji.
- (8) Neraugoties uz augstas kvalitātes ceļiem, pieaug autoceļu satiksmes pārslogotība, jo īpaši ap lielajām pilsētām. Turklāt ir nepieciešams dekarbonizēt transporta nozari, kas norāda uz iespējām veikt ieguldījumus ilgtspējīgā transporta infrastruktūrā, lai dekarbonizētu transporta nozari un novērstu autoceļu pārslogotību, tostarp, ieviešot alternatīvo degvielu infrastruktūru. Aizejošā valdība ir nākusi klajā ar plānu, kā samazināt autoceļu pārslogotību ap lielajām pilsētām. Minētais plāns, saskaņā ar kuru no 2020. gada līdz 2030. gadam tiks piešķirti 112 miljardi DKK (gandrīz 6 % no IKP), vēl nav pieņemts.

- (9) Lai gan produktivitātes līmenis Dānijas ekonomikā joprojām ir viens no augstākajiem Savienībā, produktivitātes pieaugums gadu desmitiem ir samazinājies. Eksportētāji uzrāda labākus ražīguma pieauguma rādītājus nekā uzņēmumi, kas ir aizsargāti pret ārvalstu uzņēmumu konkurenci. Lai gan Dānija ir veikusi pasākumus, lai atbalstītu uzņēmumu ražīguma pieaugumu uz iekšzemi orientēto pakalpojumu nozarēs, ražīguma pieaugums un konkurence šajās nozarēs joprojām atpaliek. Dānija ir īstenojusi pasākumus, lai uzlabotu konkurenci finanšu nozarē, un ir turpinājusi īstenot sabiedrisko pakalpojumu stratēģiju.
- (10) Pēc vairākiem straujas izaugsmes gadiem mājokļu cenas, šķiet, ir novērtētas pārāk augstu, jo īpaši galvenajās pilsētu teritorijās. Tomēr mājokļu cenu pieaugums 2018. gadā kļuva mērenāks. Turklāt, neraugoties uz nepārtraukto lejupslīdi, māsaimniecību parāda attiecība pret izmantojamo ienākumu joprojām ir visaugstākā Savienībā. Hipotekāro aizdevumu ar mainīgām procentu likmēm un atliktu maksājuma saistību termiņu īpatsvars pakāpeniski samazinās, tomēr joprojām ir augsts. Šķiet, ka jauni makroprudenciālie pasākumi ir ļāvuši ierobežot tādu jaunu hipotekāro aizdevumu apjoma pieaugumu, kuriem ir ļoti augsta parāda attiecība pret ienākumiem un aizdevuma un ķīlas vērtības attiecība. Dānijas iestādes pēdējos gados ir arī aktivizējušas precikliskās kapitāla rezerves un īstenojušas pasākumus, kas paredzēti, lai palielinātu banku noturību, turklāt tās ir pieņēmušas īpašuma nodokļa reformu (stāsies spēkā no 2021. gada), lai izbeigtu prociklisko īpašuma nodokļa sistēmu. Tomēr ļoti liela aizdevumu attiecība pret ienākumiem apvienojumā ar lielu parādu, kam ir liels procentu likmju jutīgums, un pārāk augstu novērtētajām mājokļu cenām rada risku ekonomikas un finanšu stabilitātei, tāpēc ir nepieciešama pastāvīga uzraudzība.
- (11) Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršana ir kļuvusi par Dānijas prioritāti, ņemot vērā lielu skandālu saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, kurā iesaistīta lielākā finanšu iestāde Dānijā. Dānijas parlaments ir noslēdzis politiskus nolīgumus par uzraudzības stiprināšanu un jauno tiesību aktu kopumu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā, kas ietver stratēģiju cīņai pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu. Stratēģija balstās uz astoņiem pīlāriem, kas ietver sadarbības stiprināšanu starp uzraudzības iestādēm, finanšu ziņu vākšanas vienību un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Tomēr joprojām pastāv problēmas, un finanšu uzraudzības iestādei vēl ir jāpieņem papildu pasākumi un pamatnostādnes par to, kā stiprināt uzraudzību šajās jomās. Tiklīdz šie pasākumi būs pieņemti, būtu jāvelta uzmanība to efektīvai īstenošanai.

- (12) Savienības līdzekļu plānošana laikposmam no 2021. gada līdz 2027. gadam varētu palīdzēt novērst dažus no ieteikumos konstatētajiem trūkumiem, jo īpaši jomās, uz kurām attiecas 2019. gada ziņojuma par valsti D pielikums. Tas ļautu Dānijai pēc iespējas labāk izmantot minētos līdzekļus konkrētajās nozarēs, ņemot vērā reģionālās atšķirības.
- (13) Komisija 2019. gada Eiropas pusgada ietvaros ir veikusi Dānijas ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un publicējusi to 2019. gada ziņojumā par šo valsti. Tā ir arī novērtējusi 2019. gada konverģences programmu, 2019. gada valsts reformu programmu un to, kā īstenoti Dānijai iepriekšējos gados adresētie ieteikumi. Komisija ir ņēmusi vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Dānijā, bet arī to atbilstību Savienības noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot Savienības līmeņa ieguldījumu.
- (14) Ņemot vērā šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi 2019. gada konverģences programmu, un tās atzinumā ⁶ ir norādīts, ka sagaidāms, ka Dānija Stabilitātes un izaugsmes pakta būs ievērojusi,

AR ŠO IESAKA Dānijai 2019. un 2020. gadā rīkoties šādi:

1. Uz ieguldījumiem vērsto ekonomikas politiku koncentrēt uz izglītību un prasmēm, pētniecību un inovāciju, lai paplašinātu inovācijas bāzi, iekļaujot tajā vairāk uzņēmumu, un uz ilgtspējīgu transportu, lai risinātu ceļu pārslogotības problēmu.
2. Nodrošināt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas regulējuma efektīvu uzraudzību un izpildi.

Briselē,

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

⁶ Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 9. panta 2. punktu.